

Î N C H E I E R E

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Arabadji Maria și recursului declarat de către Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Todorova Irina împotriva Administrației raionului Comrat, Comitetului executiv al Găgăuziei, Mariei Arabadji, intervenienți accesorii Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Sarî Ivan cu privire la recunoașterea netemeinicii refuzului de angajare la lucru, obligarea încheierii contractului individual de muncă, emiterii ordinului de angajare și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de Todorova Irina și Arabadji Maria, casată parțial hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 05 mai 2016 și în partea casată emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, în rest fiind menținută hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 05 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 14 decembrie 2013 Todorova Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației raionului Comrat, intervenienți accesorii Ministerul Sănătății, Arabadji Maria cu privire la recunoașterea netemeinicii refuzului de angajare la lucru, obligarea încheierii contractului individual de muncă, emiterii ordinului de angajare și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 01 noiembrie 2013 de către Ministerul Sănătății în baza Hotărârii Guvernului RM nr. 1079 din 02 octombrie 2007 a fost desfășurat concursul cu privire la înlocuirea funcției de director a Centrului Medicilor de Familie Comrat, în rezultatul căruia dânsa a fost recunoscută câștigătoare, rezultatele concursului fiind publicate pe pagina web a Ministerului Sănătății.

Susține reclamanta, că potrivit prevederilor art. 56 alin. (1), art. 260 alin. (2) Codul muncii, art. 4 alin. (21) a Legii ocrotirii sănătății nr. 411 din 28 martie 1995, conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale sunt selectați prin concurs organizat de Ministerul Sănătății și sunt numiți în funcție de către fondator. Eliberarea din funcție a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale se efectuează de către fondator.

Menționează că Regulamentul privind numirea în funcție a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice în bază de concurs se aprobă de Guvern, iar prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1079 din 02 octombrie 2007, în rezultatul concursului angajatorul încheie un contract individual de muncă cu câștigătorul concursului pe un termen de 5 ani și în urma finisării acestui termen, funcția devine vacantă.

Astfel, relatează că la data de 11 noiembrie 2013 s-a adresat către fondatorul Administrației raionului Comrat cu o cerere în scris privind încheierea contractului individual de muncă în baza art. art. 55, 260 Codul muncii și emiterea unui ordin de numire în calitate de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat, însă Administrația raionului Comrat a ignorat cererea depusă și prin răspunsul nr. 461 din 13 noiembrie 2013 a refuzat să o angajeze.

Afirmă reclamanta că urmare a refuzului neîntemeiat al Administrației raionului Comrat de a fi angajată i-a fost cauzat un prejudiciu material ce constituie diferența salariului între salariul primit la moment și salariul directorului IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și un prejudiciu moral.

Totodată susține că s-a adresat cu o cerere prealabilă pârâtului prin care a solicitat încheierea contractului individual de muncă, emiterea ordinului cu privire la numirea în funcția de director a Centrului Medicilor de Familie Comrat, repararea prejudiciului material (achitarea diferenței salariului) și repararea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei, însă în sensul dat nu au fost întreprinse careva măsuri.

Astfel, susține că urmare a acțiunilor pârâtului i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 20 000 lei.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 47, 56, 90, 260, 330, 332, 354, 355 din Codul muncii și art. 4 al Legii privind ocrotirea sănătății.

Solicită, obligarea Administrației raionului Comrat să încheie cu ea contractului individual de muncă pe un termen de 5 ani și să emită u ordinul cu privire la numirea dânzei în calitate de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat, obligarea efectuării calculului diferenței dintre salariul medicului de familie al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și salariul directorului instituției respective începând cu data de 11 noiembrie 2013 și până la data pronunțării hotărârii, repararea prejudiciului material în mărimea diferenței dintre salariului medicului de familie al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și salariul directorului instituției respective începând cu data de 11 noiembrie 2013 și până la data pronunțării hotărârii și repararea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

Ulterior, la 26 februarie 2014, Todorova Irina a depus cerere de completare a cerințelor acțiunii invocând că la 30 octombrie 2013 între Administrația raionului Comrat și Arabadji Maria a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 3 pe un termen nedeterminat, în temeiul căruia Arabadji Maria deține funcția de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat, iar la 02 ianuarie 2014 între Administrația raionului Comrat și Arabadji Maria a fost a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 1 în baza căruia Arabadji Maria, deține funcția de director a IMSP Centrul Medical Comrat.

Consideră că contractele individuale de muncă încheiate între Administrației raionului Comrat și Arabadji Maria sunt ilegale și urmează a fi declarate nule, deoarece au fost încheiate fără desfășurarea concursului de către Ministerul Sănătății.

Mai mult contractul nr. 3 din 30 octombrie 2013 a fost încheiat pe un termen nedeterminat și nu pe un termen de 5 ani după cum prevede Regulamentul privind numirea în funcție pe bază, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1079 din 02 octombrie 2007,

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 56 alin. (1), 260 alin. (2) din Codul muncii, art. 4 alin. 2¹ Legii privind ocrotirea sănătății

Solicită, Aranadji Maria declararea nulității contractelor individuale de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013 și nr. 1 din 02 ianuarie 2014, încheiate între Arabadji Maria și Administrația raionului Comrat, anularea dispozițiilor Președintelui raionului Comrat nr. 36 din 23 septembrie 2013 și nr. 68-k din 30 decembrie 2013, recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul Administrației raionului Comrat de angajare la lucru, obligarea Administrației raionului Comrat de a încheia contractul individual de muncă pe un termen de 5 ani și să emită ordin cu privire la angajarea dânzei în calitate de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat, obligarea efectuării calculului diferenței dintre salariului medicului de familie al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și salariul directorului instituției respective începând cu data de 11 noiembrie 2013 și până la data pronunțării hotărârii, repararea prejudiciului material în mărimea diferenței dintre salariului medicului de familie al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și salariului directorului instituției respective începând cu data de 11 noiembrie 2013 și până la data pronunțării hotărârii și repararea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei (f. d. 81-82 Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 31 octombrie 2014, acțiunea a fost admisă parțial, fiind declarate nule contractele individuale de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013 și nr. 1 din 02 ianuarie 2014, încheiate între Arabadji Maria și Administrația raionului Comrat, dispozițiile Președintelui raionului Comrat nr. 36 din 23 septembrie 2013 și nr. 68-k din 30 decembrie 2013 și recunoscut neîntemeiat refuzul Administrației raionului Comrat de angajare la lucru a Irine Todorova în calitate de director a al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat. Totodată fiind obligată Administrația raionului Comrat să încheie cu Todorova Irina contract individual de muncă pe termen de 5 ani, să emită ordin cu privire la numirea Irinei Todorova în funcția de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat, și să efectueze calculul diferenței dintre salariului medicului de familie al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și salariul directorului instituției respective începând cu data de 11 noiembrie 2013 și până la data încheierii contractului individual de muncă în calitate de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat și încasat din contul Administrației raionului Comrat în beneficiului Irinei Todorova suma de 2 250 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest cerințele fiind respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 19 martie 2015 a fost admis apelul declarat de către Administrația raionului Comrat, casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță.

La data de 10 aprilie 2015 Todorova Irina a depus cerere de completare a cerințelor, prin care suplimentar cerințelor inițiale a solicitat încasarea diferenței dintre salariul directorului Centrului Medicilor de Familie și a medicului de rînd în perioada de la 11 noiembrie 2013 și pînă la încheierea contractului individual de muncă în funcția de conducător al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat (f.d. 6-7 Vol. II).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Comrat din 05 iunie 2015, a fost atras în proces în calitate de copârât Comitetul Executiv al Găgăuziei (f.d.53-54 Vol. II).

La data de 16 noiembrie 2015 în Curtea de Apel Comrat a parvenit cererea Președintelui Judecătoriei Comrat cu privire la transmiterea cauzei spre examinare unei alte instanțe de judecată (vol. II, f.d. 134).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 20 noiembrie 2015 a fost admisă cererea Președintelui Judecătoriei Comrat și transmisă cauza spre examinare în Judecătoria Ceadâr-Lunga (f.d. 141-142 Vol. II).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 29 decembrie 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Ivan Sarî.

În cadrul dezbaterilor judiciare Todorova Irina a depus cerere de modificare a cerințelor, solicitând recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul Administrației raionului Comrat de angajare în lucru, obligarea Comitetului Executiv al Găgăuziei de a încheia contractul individual de muncă pe un termen de 5 ani și de a emite ordinul de angajare la lucru în funcția de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat din 11 noiembrie 2013, declararea nulității contractelor individuale de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013 și nr. 01 din 02 ianuarie 2014, încheiate între Arabadji Măria și Administrația raionului Comrat și anularea dispozițiilor președintelui raionului Comrat cu nr. 36 din 23 septembrie 2013 și cu nr. 68-k din 30 decembrie 2013, încasarea în mod solidar din contul Administrației raionului Comrat și Comitetului Executiv al Găgăuziei a diferenței dintre salariul medicului de familie și salariul directorului IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat pentru perioada de 11 noiembrie 2013 până la data încheierii contractului individual de muncă în funcție de director al IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat cu emiterea ordinului de angajare în acest sens, repararea prejudiciului moral în mod solidar de către Administrația raionului Comrat și comitetului Executiv al Găgăuziei în sumă de 20 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 05 mai 2016 acțiunea a fost admisă parțial fiind recunoscut ca neîntemeiat refuzul Administrației raionului Comrat de angajare a Irinei Todorova la lucru în funcția de director al IMSP Centrul de Sănătate Comrat, obligat Comitetul executiv al Găgăuziei să încheie cu Irina Todorova contractul individual de muncă pe un termen de 5 ani și să emită ordinul de angajare a Irinei Todorova la lucru în funcția de director al IMSP Centrul de Sănătate Comrat și recunoscut nul contractul individual de muncă nr. 1 din 02 ianuarie 2014, încheiat între Arabadji Maria și Administrația raionului Comrat, fiind anulate ca ilegale dispozițiile Președintelui raionului Comrat nr. 36 din 23 septembrie 2013 și nr. 68-k din 30 decembrie 2013. Totodată a fost încasat în mod solidar din contul Administrația raionului Comrat și Comitetul executiv al Găgăuziei în beneficiul Irinei Todorova suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral suma de 2 250 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 100 cu titlu de taxă de stat, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 29 noiembrie 2016 au fost admise apelurile declarate de Todorova Irina și Arabadji Maria, casată hotărârea primei instanțe în partea pretențiilor privind obligarea Comitetului executiv Găgăuzia să încheie contract individual de muncă cu Todorova Irina și a pretențiilor privind anularea contractului individual de muncă încheiat cu Arabadji Maria din 30 octombrie 2013 și emisă o nouă hotărâre în partea dată prin care a fost obligat

Comitetul Executiv Găgăuzia să încheie contract individual de muncă cu Todorova Irina pe un termen determinat cu durata de 5 (cinci) ani privind ocuparea funcției de administrator al ÎMSP Centrul de Sănătate Comrat și să emită ordinul de numire în această funcție, și anulat contractul individual de muncă încheiat la 30 octombrie 2013 între angajator Administrația raionului Comrat și salariatul Arabadji Maria pentru funcția de administrator al ÎMSP Centrul de Sănătate Comrat, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută.

La data de 13 martie 2017 Arabadji Maria a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a combătut nici un argument din cererea sa de apel, și a omis a se expune asupra acestora.

Reiterează că decizia instanței de apel nu conține temeiurile de respingere a poziției invocate de către apelanta Arabadji Maria.

Apreciază critic și soluția instanței de apel cu privire la faptul că atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Ministerului Sănătății al RM exclude de drept atragerea în proces și a Centrului de Sănătate Comrat, din motiv că acesta din urmă se află în subordinea Ministerului Sănătății al RM.

Consideră că decizia instanței de apel în mod direct afectează drepturile și interesele legale ale Centrului de Sănătate Comrat, dat fiind faptul că litigiul în cauză constă în înlocuirea conducătorului anume a acestei instituții.

De asemenea menționează că anularea contractului individual de muncă din 30 octombrie 2013 încheiat între Administrația r. Comrat și Arabadji Maria este neîntemeiată și contravine circumstanțelor de fapt și de drept stabilite.

Afirmă că decizia Administrației r. Comrat nr. 66 din 23 septembrie 2013 reprezintă unicul act legal emis de către angajator cu privire la angajarea Mariei Arabadji, act care nu a fost contestat și în baza căruia de fapt a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013.

Insistă că în corespundere cu legislația Unității Administrativ Teritoriale Găgăuzia, Administrația raionului Comrat este un organ colegial executiv al administrației publice locale și este fondatorul instituției medicale nominalizate și respectiv are calitatea de angajator în raport cu conducătorii acesteia.

Mai mult ca atât, relevă că decizia Administrației raionului Comrat nr. 66 din 23 septembrie 2013 și contractul individual de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013 au fost emise până la apariția dreptului Irinei Todorova de a pretinde la funcția de conducător a instituției medicale, iar concursul pentru ocuparea funcției de director a avut loc tocmai la 01 noiembrie 2013.

Astfel, consideră că concluzia instanței de apel cu privire la nulitatea contractului individual de muncă nr. 3 din 30 octombrie 2013 încheiat înaintea organizării concursului este neîntemeiată, din motiv că contractul respectiv a fost încheiat în conformitate cu Regulamentul în vigoare la acel moment care prevedea două forme alternative de ocupare a interimatului funcției de director al instituției medicale, și anume angajarea pe bază de contract pe un termen de 5 ani sau numirea în bază de concurs desfășurat de Ministerul Sănătății al RM.

La data de 28 martie 2017, Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului casarea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel în partea în care cerințele au fost respinse cu emiterea unei noi decizii în partea dată prin care cerințele să fie admise integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că instanța de apel obligând Comitetului executiv Găgăuzia să încheie contract individual de muncă pe un termen de 5 ani, însă nu din data de 11 noiembrie 2013 când a fost depusă data de primire la serviciu, a lipsit-o de posibilitatea de a beneficia de salariul administratorului al ÎMSP Centrul de Sănătate Comrat o perioadă de aproximativ de 3 ani.

Totodată, consideră că instanța de apel nejustificat a considerat neîntemeiate cerințele cu privire la încasarea din contul Administrației raionului Comrat și Comitetului executiv Găgăuzi diferenței dintre salariul în calitate de medic de familie și salariul în calitate de directorului IMSP Centrului Medicilor de Familie Comrat pentru perioada de 11 noiembrie 2013 până la data încheierii contractului individual de muncă și repararea prejudiciului moral or, concluziile instanței de apel în acest sens sunt neîntemeiate și rezultă din examinarea superficială a circumstanțelor cauzei și interpretarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei decizia redactată a instanței de apel din 29 noiembrie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentelor Todorova Irina și Arabadji Maria la data de 30 ianuarie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 178 Vol. III), însă careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentele s-au conformat prevederilor legale și ar declarat recursurile la data de 13 martie 2017 și respectiv la 28 martie 2017, în termen.

La dat de 28 mai 2017, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursurilor declarate de Todorova Irina reprezentată de avocatul Cociu Mihail și Arabadji Maria cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 22 iunie 2017, Administrația raionului Comrat a depus referință asupra recursurilor declarate de Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail și Arabadji Irina, invocând netemeinicia acestora și legalitatea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Totodată, intimații Comitetului executiv al Găgăuziei, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Sarî Ivan nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Todorova Irina reprezentată de avocatul Cociu Mihail și recursul declarat de Arabadji Maria ca inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail și recursul declarat de Arabadji Maria nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentele nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recursuri se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail și recursul declarat de Arabadji Maria asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail și recursul declarat de Arabadji Maria ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Todorova Irina, reprezentată de avocatul Cociu Mihail și recursul declarat de Arabadji Maria se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva